

ZAMYÁ LENĀ• NAD LĀ%KAĀ~SKOU ETIKOU

PondĀĀ-, 28 leden 2013

Je úpadek lékařské etiky jen dalším pářiznakem celkového úpadku západní civilizace? Zdravotnictví, oblast dosud mimo úpadkové jevy, je nejspíše indikátorem, že u nás to zatím není daleko. Když naopak lékaři opouštějí své pacienty, aby odešli do zahraničí za větší penězi, uvědomil jsem si, že něco nekalého. A další vývoj to jen potvrzuje.

Jak jednoduché se najednou jeví vydávání peněz v komoditě, ve které se náhle překročí morální mez, která byla celé dlouhé roky nepřekročitelná. Lékaři bohaté pacienty s chorobou ledvin snadno přesvědčí, že potřebují dialýzu a potom se jim navrhne transplantace. To vše samozřejmě za velké peníze. Ostatní nemajetní pacienti se odsunou v pořadí transplantací, takže z nich mezitím zemře a transplantace se provede těm, kteří ji nutně nepotřebují. Se smrtí dítěte s jakoukoliv chorobou, samozřejmě peníze nejsou tak závažné jako v případě transplantace. Princip je ovšem stejný. Nemysleme si, že úpadek civilizace a celkové morálky nepocítí bohatí, že peníze je zachrání. Právě uváděný příklad jasně ukazuje, že oběti jsou především bohatí, protože ti peníze mají a jsou tedy na prvním útok, manipulaci a zločin. Má-li si někdo v klidu užívat peníze, musí žít ve společnosti, kde platí právo a morálka, jsou i velké peníze k ničemu. Zdravotnictví nebylo a nemohlo být za peníze. Proto jej také vykonávali obvykle členové církve (kláštery) jako dobrovolnou službu. Zdravotník měl v každé normální mravní společnosti zvláštní postavení. Na vojnu nešel po cvičení v bahně, ale dělal svoji profesi. Zároveň s nabídkou pracovního místa dostal byt (to se sice ve velkých městech nedělo, ale v méně lukrativních místech ano). Celá společnost si jej vážila, sousedé se k němu chovali uctivě. Bylo trapné, když komunistická společnost si práci zdravotníka nevážila a málo je platila. Správně musí dostat lékař slušný plat, který se odvíjí od úrovně společnosti, ve které žije, aby byl „na úrovni“, což ovšem neznamená, že musí „hrabat prachy“ a také s tím počítat nemůže, zato má jakousi jistotu. Tak jako všechny veřejné profese neměly srovnávat svoji životní úroveň s Amerikou nebo Německem, ale se svými sousedy ve svém městě nebo obci. To samozřejmě platí pro úředníky, soudce a advokáty tak. Státnosti by se měly stát v případě, že se veřejné služby opravdu nepatří, zneužívá se lidí. Nechci tedy tvrdit, že protesty lékařů jsou vždy jen neoprávněné. Vždy ovšem jen, když srovnání se svými okolím vyznívá jako podhodnocení. Zapracovaný lékař musí mít přímý vztah k vlastní práci ve vlastním zájmu, ve srovnání s cizinou. Řešení zavádění trhu do zdravotnických služeb je zhoubné. Pacient by měl platit nelékařské služby a nějakou přímou spolupráci znemožňující nadužívání. Lékař neměl být podnikatel, rozkládá morálku, má se věnovat své profesi bez nějakých jiných úmyslů, prostě pokračovat v praxi klášterů. VLASTIMIL PODRACKÝ V tomto článku nekritizují lékaře, pro které lékařská etika na prvním místě stále platí.